

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 39P/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203190
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Priečinská
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1223203190.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II v konaní pred sudkyňou JUDr. Petrou Priečinskou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. T. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXXX/X, I., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matky: K. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXXX/X, I. a otca: O. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. I., F. Z., o návrhu matky na nahradenie prejavu vôle otca so zmenou priezviska dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Súd udeľuje matke K. D., nar. XX.XX.XXXX, súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej A. T. Š., nar. XX.XX.XXXX na priezvisko "D..".

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.08.2023 domáhala udelenia súhlasu na zmenu priezviska maloletej A. T. Š., nar. XX.XX.XXXX na priezvisko matky.

2. Návrh odôvodnila tým, že sa jej matka dňa 23.10.2021 vydala za I. D. a zmenilo sa jej priezvisko na D.. Dcéra A. býva často chorá a pri návšteve nových lekárov sa stretávajú s nepríjemnými otázkami prečo má dcéra iné priezvisko ako matka, či je adoptovaná a ako A. rastie, tieto otázky začala dosť vnímať a potom sa doma pýta čo to znamená a či je ich a či ju ľúbia, keď sa volá inak a podobne. A. je veľmi vnímavá a šikovná dievčatko preto ju chce od týchto vecí chrániť pokiaľ sa dá, aby to nezanechalo na jej detskej dušičke nežiadúce následky. Onedlho ide dcéra do školy a už teraz vníma, že majú rozdielne priezviska a veľmi túži sa volať priezviskom rovnako ako matka s jej novým manželom, všade kde sa jej pýtajú ako sa volá povie ako maminka D.. Otec maloletej O. B. od narodenia neprejavuje žiaden záujem o mal. A., všade sa vyjadruje, že nie je jeho dcéra, taktiež ani jeho rodičia sa celý život nezaujímajú o svoju vnučku. Otec O. B. neplatí alimenty, matka poberá náhradne výživné, O. B. vedie neusporiadaný život, na súdne pojednávania sa dostavil len raz v živote, nakoľko je na neho vydaný Európsky zatykač a dva zatykače za neplatenie výživného. Manžel matky I. sa o A. dôkladne stará, vychováva ju ako svoju vlastnú dcéru, preto sa dohodli, že by chceli mať rovnaké priezviská všetci traja.

3. Otec sa k návrhu nevyjadril, v konaní ostal nečinný.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie dňa 14.03.2024, na ktoré sa dostavila matka a kolízný opatrovník. Otec sa na pojednávanie nedostavil, pričom svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, ani nepožiadaval o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 18Pc/3/2019-128 zo dňa 29.09.2021, listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Na pojednávaní dňa 14.03.2024 matka uviedla, že na podanom návrhu trvá, nakoľko s otcom maloletej A. nie sú v žiadnom kontakte. Otec maloletej O. B. je v pátraní, je na neho vydaný zatykač z dôvodu neplatenia výživného. Od narodenia mal. A. s otcom nemá ani matka a ani dcéra A. žiaden kontakt, mal. A. otca vôbec nepozná. Žiada, aby súd nahradil prejav vôle otca so zmenou priezviska na matkine aktuálne priezvisko, nakoľko im to robí problémy v úradnom styku, v styku s lekármi a školskom zariadení, všade sa ich pýtajú či je adoptovaná.

7. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 18Pc/3/2019-128 zo dňa 29.09.2021 (ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.10.2021) súd určil, že O. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. I. XXX, je otcom maloletej A. T. Š., nar. XX.XX.XXXX, maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Styk otca s maloletou súd neupravil. Otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné na maloletú výživné vo výške 100,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 21.02.2019. Zročné výživné za obdobie od 21.02.2019 do 30.09.2021 na maloletú vo výške 3.128,57 € bol povinný zaplatiť k rukám matky v lehote 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

8. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 59P/55/2022-139 zo dňa 20.04.2024 (ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.05.2023) súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej A. T. Š., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 100 € mesačne na sumu 180 € mesačne, počnúc dňom 28.03.2022. Zročné výživné za obdobie od 28.03.2022 do 15.05.2023 vo výške 1 127,74 € zaviazal otca zaplatiť k rukám matky v lehote 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Týmto súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č. k. 18Pc/3/2019 - 128 zo dňa 29.09.2021 v časti výživného na maloletú A. T. Š..

9. Zo sobášneho listu súd zistil, že dňa XX.XX.XXXX matka maloletej K. Š., rod. A., nar. XX.XX.XXXX uzavrela manželstvo s I. D., nar. XX.XX.XXXX, ktoré manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu I. - X., vo zv. X, roč. XXXX, str. XX, por.č. XX.

10. Podľa § 35 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

11. Podľa § 6 ods.1 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov, zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú nato dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 8 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov, zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

13. Podľa § 11 ods. 3 písm. a) zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov, žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať.

14. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

15. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

16. Súd po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že návrh matky je dôvodný. Vyššie citované zákonné ustanovenie § 35 zákona o rodine vyjadruje formou demonštratívneho výpočtu skutočnosti, ku ktorým už v minulosti dospela právna teória i aplikačná prax. Súd môže ako podstatnú vec posúdiť aj inú otázku, čo je prejednávaný prípad. Súd udelí v zmysle vyššie citovaného § 35 Zákona o rodine, súhlas k podaniu žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa, ak sú preto závažné dôvody. Matke sa nepodarilo dohodnúť s otcom dieťaťa na zmene priezviska maloletej. Pre rozhodnutie súdu o nezhode rodičov je rozhodujúci záujem maloletých detí, pričom maloletí väčšinou negatívne chápu rozdielne priezvisko, odlišné od priezviska rodiča, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

17. Súd dospel v konaní na základe vykonaného dokazovania k záveru, že otec o maloletú dlhodobo nejaví žiaden záujem, nemá záujem stretávať sa s maloletou, dlhodobým odlúčením dochádza k vzájomnému odcudzeniu. Otec dlhodobo zanedbáva svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, dlhodobo nejaví záujem o vývin a životný osud maloletej A., hoci na plnenie vyživovacej povinnosti bol zaviazaný i súdnymi rozhodnutiami. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/47/2018 zo dňa 19.9.2018, z ktorého vyplýva, že „Zmena priezviska dieťaťa je závažným zásahom do jeho práv a súd udelí súhlas k podaniu žiadosti o zmenu priezviska výlučne v prípade, ak je zmena priezviska v najlepšom záujme dieťaťa. K takémuto rozhodnutiu môžu viesť najmä dôvody spočívajúce v tom, že rodič, proti ktorému návrh smeruje, dlhodobo nemá záujem stretávať sa s dieťaťom, dlhodobým odlúčením dochádza k vzájomnému odcudzeniu, dlhodobo zanedbáva svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, dlhodobo nejaví záujem o vývin a životný osud dieťaťa. Podstatným (nie však jediným) býva v daných situáciách aj názor dieťaťa, na ktorý je súd pri tak závažnej otázke ako je zmena priezviska povinný prihliadať, samozrejme primerane jeho veku a rozumovým schopnostiam.“

18. Keďže priezvisko vyjadruje spolupatričnosť dieťaťa k rodine, považuje zákon za potrebné upraviť aj niektoré osobitné prípady, kedy sa už určené priezvisko dieťaťa zo zákona zmení tak, aby bol tento cieľ čo najlepšie naplnený. Okrem zmeny priezviska dieťaťa zo zákona je možné zmeniť priezvisko dieťaťa tiež na základe dohody alebo na základe povolenia príslušného orgánu podľa § 6 až 11 zákona o mene a priezvisku. V prípade podania žiadosti o zmenu priezviska na správny orgán je na posúdení tohto orgánu či zmenu povolí alebo nepovolí. Ide o prípady ak priezvisko je hanlivé, výstredné alebo smiešne, alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. K žiadosti musí byť okrem iného pripojený súhlas druhého rodiča. Výnimočne môže nesúhlas druhého rodiča nahradiť súd v konaní o vyslovenie súhlasu so zmenou priezviska maloletého. Musí mať však za preukázané, že pre takéto nahradenie súhlasu existujú dôležité dôvody, napr. že rodič ktorého priezvisko dieťa nosí, neplní svoje povinnosti k dieťaťu, nejaví o neho záujem a stratil k nemu zrejme citový vzťah, takže nie je v záujme dieťaťa prehlbovať pocit spolupatričnosti k tomuto rodičovi.

19. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že je v záujme maloletej, aby mala priezvisko zhodné s aktuálnym priezviskom svojej matky, pričom súd poznamenáva, že maloletá A. ani doposiaľ nemala priezvisko svojho biologického otca O. B., ale až doposiaľ mala priezvisko svojej matky z prvého manželstva („Š.“). Matka maloletej sa dňa XX.XX.XXXX vydala za I. D., v súčasnosti má matka už priezvisko „D.“, s manželom I. D. žijú v spoločnej domácnosti aj s maloletou A., ktorú spolu vychovávajú.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že súčasné priezvisko maloletej („Š.“) môže narúšať jej pocit spolupatričnosti k rodine, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a môže byť pre ňu i mätúcim, preto vyhovel návrhu matky a udelil súhlas za otca maloletej na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej na „.“. Súd z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmena priezviska u maloletej nie je v rozpore s jej záujmom a je nepochybne v jej záujme, aby mala aktuálne priezvisko svojej matky, ktorá sa o ňu stará. Zároveň súd dodáva, že zmenou priezviska dieťaťa otcovi maloletého dieťaťa nezanikajú žiadne práva a povinnosti voči maloletej.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Mestskom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.